

Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності підприємства

Юрій Стечишин

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: stechushunyuriy@gmail.com,
ORCID: 0000-0003-0583-8462*

На сучасному етапі суспільно-економічного розвитку, інформатизації процесів у всіх сферах економіки, суспільного життя та подальшого переходу до цифрових технологій, інформація, належне інформаційно-аналітичне забезпечення є ключовою умовою для планування і здійснення діяльності підприємства та забезпечення його ефективності, прибутковості.

Трендами сучасності є своєчасне реагування на зміни які відбуваються у зовнішньому середовищі, ринках та галузях. Проте, таке оперативне реагування стає можливим за умови забезпечення підприємства необхідним обсягом вхідної інформації зовнішнього середовища та отримання достовірних облікових даних для впровадження аналізу і оцінювання показників діяльності внутрішнього середовища підприємства.

Сучасний розвиток науково-технічного прогресу, широкий доступ до інформаційних баз даних, інформаційних ресурсів, можливості здійснювати швидкий обмін інформацією завдяки використанню мережі Інтернет дає можливість швидко отримувати та опрацьовувати значні обсяги різної інформації для забезпечення прийняття оперативних управлінських рішень. Прискорення процесів інформаційного забезпечення відбувається завдяки розширенню доступу до значних обсягів інформації. Проте інформація виступає ресурсом доцільність та цінність використання якого полягає у можливості здійснення аналізу та оцінки, аналітичного опрацювання отриманих даних.

Довгострокове стратегічне планування діяльності та розвитку підприємства потребує формування системи його інформаційно-аналітичного забезпечення. Слід зазначити, що розбудова та ефективне функціонування такої системи за сучасних ринкових умов, стало головним чинником забезпечення ефективності та ринкової конкурентоспроможності підприємства. Все це обґрунтовує необхідність та доцільність впровадження подальших досліджень сутності та теоретичних засад інформаційно-аналітичного забезпечення підприємства.

Сутність поняття інформація має значку кількість визначень її ознак та змісту. За найбільш поширеним визначенням інформація виступає сукупністю відомостей, знань та даних [1].

За визначенням Макарчук О. Г. інформація є сукупністю даних про зміни в функціонуванні підприємства, що здатні зменшити невизначеність у прийнятті управлінських рішень та забезпечують обмін інформацією між працівниками, працівниками та машинами та між самими машинами [2].

Відповідно до законодавства інформація визначається як задокументовані та

оприлюднені відомості які висвітлюють події, процеси суспільного економічного життя та ін.. Водночас, наголошується на забезпеченні комунікаційних аспектів інформації. Таким чином, інформація представляється як в широкому її значенні так і вузькому, як основа комунікаційного процесу на різних його рівнях.

Інформація є основою внутрішньо-економічних, економіко-суспільних і ринкових процесів та формує основу потоків інформації, інформаційного забезпечення.

В дослідженнях науковців інформаційне забезпечення являє собою безпосередньо ресурси, засоби, методи та технології збору і обробки інформації та виступає складовою процесів управління. Водночас, інформаційно-аналітичне забезпечення визначається як функція інформаційно-аналітичних підрозділів підприємства направлена на реалізацію задач обробки інформації поєднуючи їх з задачами управління та функціонування [3].

Таким чином, інформаційно-аналітична діяльність не обмежується діяльністю відповідних служб, підрозділів які забезпечують роботу з інформацією, її продуктами і використовуючи технічні засоби та науково-методичний апарат дозволяють отримати цінні для підприємства аналітичні результати і висновки. Володіння інформацією в умовах сучасного світу дає значні економічні переваги, проте отримана аналітика, результати опрацювання інформації забезпечують можливості прогнозування економіко-технологічних, ринкових процесів, а отже, в сучасних умовах, надають перевагу та відкривають шляхи для проактивного економічного розвитку.

На думку Л. Волощук інформаційно-аналітичне забезпечення розглядається з позицій забезпечення інформацією прийняття управлінських рішень. Зміст інформаційно-аналітичного забезпечення формується з поєднанням двох головних складових: безпосереднього забезпечення інформацією та обліково-аналітичної діяльності [4]. Таким чином, система інформаційно-аналітичного забезпечення, на думку цього науковця, включає дві головні функціональні підсистеми: безпосередньо надходження та роботи з інформацією та підсистему обліково-аналітичну, яка і потребуватиме відповідного програмного забезпечення та використання методів, засобів роботи з інформацією.

Загалом інформаційно-аналітичне забезпечення визначається як сукупність методів та технологій отримання та опрацювання інформації, її аналізу та синтезу, методів та засобів діагностики, обробки, а також можливості прогнозування аналізу наслідків різних варіантів можливих прийнятих рішень [5]. Такий підхід до інформаційно-аналітичного забезпечення є характерним для оцінювання інформації та прийняття рішень на макро рівні, для вирішення задач суспільно-економічного розвитку. Водночас, на рівні підприємства інформаційно-аналітичне забезпечення з подальшим прогнозуванням реалізації різних альтернативних варіантів прийнятих управлінських рішень є бажаним проте складним в реалізації. Воно потребує збору значних масивів інформації, в тому числі з обмеженим доступом, спеціалізованого технічного забезпечення і відповідної високої кваліфікації та навичок кадрового забезпечення здатного виконати такий аналіз.

Узагальнюючи зазначимо, що в сучасному світі питання інформаційно-аналітичного забезпечення набуває все більшої ваги та значення, проте його фізичне впровадження пов'язане із певним переліком об'єктивних для окремих суб'єктів господарювання обмежень таких як: відсутність чи недостатність технічних, технологічних, фінансових та кадрових ресурсів належного рівня підготовки та знань, здатних виконати завдання такої складності. В цьому аспекті значні перспективи впровадження, розширення доступу до інформаційно-аналітичного забезпечення для невеликих підприємств та МСП, що не володіють необхідними для такого забезпечення ресурсами, відкривається з широким застосування нових цифрових технологій, сучасного програмного забезпечення, широкого використання штучного інтелекту для опрацювання значних масивів пошуку та обробки інформації.

Ключові слова: інформація, управління, інформаційно-аналітичне забезпечення, система інформаційно-аналітичне забезпечення.

Список використаних джерел

1. Хвальчик, І.Л., Волощук, Л.О. (2020). Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством. *ECONOMICS*. №1(47) С. 84-90.
2. Макарчук, О. Г. (2013). Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління сільськогосподарським підприємством. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Вип. 181(3). С. 160-165.
3. Волощук, Л.О. (2011). Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства. *Праці Одеського політехнічного університету*. № 2. С. 329-334
4. Пархоменко, О.В. (2006). Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття рішень в системі науково-технічної інформації: дис. канд. екон. наук : 08.02.02. Київ. 211 с.
5. Телешун, С.О., Титаренко, О. Р., Рейтерович І. В., Вировий С.І. (2007). *Практичні елементи інформаційно-аналітичної роботи*. Київ : Вид-во НАДУ. 60с.